

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ
Кафедра землевпорядного проектування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор навчально-наукового інституту

неперервної освіти і туризму

д.ю.н., проф. Іван ГРИЦЕНКО

2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 9 від 16 квітня 2024 року

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. Андрій МАРТИН

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Публічне управління та адміністрування» підготовки
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

д.н.держ.упр., доц. Сергій ПРИЛІПКО

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ»**

Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Освітня програма «Публічне управління та адміністрування»

Навчально-науковий інститут неперервної освіти і туризму

Розробники: д.е.н., проф. Мартин А.Г., к.е.н., доц. Гунько Л.А.,

Київ -2024

1. Опис навчальної дисципліни «Планування розвитку територій»

Спеціальність, освітній ступень, освітня програма		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	201 « Публічне управління та адміністрування »	
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проєкт (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
Рік підготовки	денна форма навчання	заочна форма навчання
	2024-2025	
Семестр	7	
Лекційні заняття, год.	30	
Практичні заняття, год.	30	
Самостійна робота, год.	60	
Курсовий проєкт, год.	-	
Виробнича практика, год.	-	
Залік, год		
Екзамени, год.	7	
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4	

2. Мета, завдання та компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Основна мета курсу полягає у формуванні у студентів теоретичних знань і забезпечення набуття ними практичних навичок із землеустрою та земельного кадастру. Дисципліна «Планування розвитку територій» спрямована на формування у здобувачів знань з публічного управління і адміністрування вивчення закономірностей організації використання землі, як територіального базису, природного ресурсу і основного засобу виробництва, прискорення темпів росту продуктивності праці на основі досягнень науково-технічного прогресу і раціонального використання землі, трудових і фінансових ресурсів.

Основним завданням вивчення дисципліни є відпрацювання навичок вирішення практичних проблем, пов'язаних з обґрунтуванням сучасних планів і програм, ефективного використання ресурсів усіх рівнів і видів, забезпечення якості середовища проживання, збереження культурної спадщини, задоволення потреб громади та узгодження індивідуальних запитів.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

ФК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

ФК4. Здатність використовувати в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень сучасні ІКТ.

ФК6. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.

ФК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК8. Здатність готувати проекти управлінських рішень та їх впроваджувати.

ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК12. Здатність виявляти, аналізувати та знаходити шляхи вирішення проблем розвитку територій з урахуванням специфіки повоєнного відновлення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН8. Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.

ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН17. Знати та розуміти особливості планування розвитку та повоєнного відновлення територій.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			лекц	практ	лаб	іспит	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку														
Тема 1. Принципи територіального планування та просторового розвитку	1-2	14	4	4			10							
Тема 2. Завдання територіального планування та просторового розвитку	3-4	4	4	4										
Тема 3. Напрями територіально-просторового планування розвитку території	5-6	14	4	4			10							
Тема 4. Ресурсний та економічний потенціал регіону	7-8	14	4	4			10							
Разом за змістовим модулем 1		62	16	16			30							
Змістовий модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій														
Тема 5. Формування системного механізму державного управління територіями	9-10	18	4	4			10							
Тема 6. Процес формування просторового розвитку територій	11-13	18	4	4			10							
Тема 7. Організація територій	14-15	22	6	6			10							
Разом за змістовим модулем 2		58	14	14			30							
Усього годин		120	30	30			60							

4. Темі лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку		
1	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку	4
2	Формування економіки територій та системного механізму державного управління територіями	4
3	Напрями територіально-просторового планування розвитку території	4
4	Ресурсний та економічний потенціал регіону	4
Модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій		
5	Планувальні рішення комплексного плану просторового розвитку	4

	території територіальної громади	
6	Комплексна оцінка території	4
7	Обґрунтування проєктних рішень під час розробка комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	6

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку		
1	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку на сучасному етапі проведення земельної реформи	10
2	Формування економіки територій та системного механізму управління територіями	10
3	Законодавче підґрунтя для створення комплексного плану розвитку території територіальної громади	10
Разом		30
Модуль 2. Прогнозування регіонального та місцевого просторового розвитку територій		
4	Головні складові комплексного плану	10
5	Процедура розроблення комплексного плану	10
6	Мотивація для створення та вигоди від впровадження комплексного плану	10
Разом		30
Всього		60

6. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Планування розвитку територій» використовуються як традиційні (практичні та самостійні заняття) так і інноваційні методи та технології навчання (дискусії, мозковий штурм, презентації). Під час пояснення завдання застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, гіперпосилання на розгляд актуальних питань в мережі Internet, та роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань. Заняття проводяться за принципом зворотного зв'язку, поєднуючи пояснення з активним залученням слухачів та дискусійним обговоренням проблемних питань. На практичних заняттях використовуються такі методи: виконання індивідуальних та групових завдань, проводяться дискусії. Пропонуються задачі – проблеми, розв'язання яких потребує збирання даних, висування гіпотез.

7. Форми контролю

Форма контролю балів студентів під час вивчення дисципліни «Планування розвитку територій»

Номер навчального модуля	Практична робота		Самостійна робота		Модульний контроль, бали	Разом
	Номер	Бали	Номер	Бали		
Модуль 1	1	15	1	10	10	100
	2	15	2	10		
	3	15	3	5		
	4	15	4	5		
Модуль 2	1	20	1	10	10	100
	2	20	2	10		
	3	20	3	10		

Номер змістового модуля	Розділ дисципліни	Тема лекції	Тема практичного (лабораторного) заняття	Форма контролю знань
I	Наукові аспекти територіального планування та просторового розвитку	Тема 1. Принципи територіального планування та просторового розвитку	Сутність організації територіального планування та просторового розвитку	Захист лабораторної роботи / модульна контрольна робота
		Тема 2. Завдання територіального планування та просторового розвитку	Формування економіки територій та системного механізму державного управління територіями	
		Тема 3. Напрями територіально-просторового планування розвитку території	Напрями територіально-просторового планування розвитку території	
		Тема 4. Ресурсний та економічний потенціал регіону	Ресурсний та економічний потенціал регіону	

II	Організація території сівозмін, багаторічних насаджень та кормових угідь	Тема 5. Формування системного механізму державного управління територіями	Планувальні рішення комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	Захист практичної роботи / модульна контрольна робота
		Тема 6. Процес формування просторового розвитку територій	Комплексна оцінка території	
		Тема 7. Організація територій	Обґрунтування проєктних рішень під час розробки комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади	

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамен та заліки у НУБіП України» від 26.04.2023 р. протокол № 8 табл. 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками.

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Планування розвитку територій / Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. – К.: ДП «Компринт», 2015. – 276 с.
2. Планування розвитку територій: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. М. Кривов, Л. А. Гунько, І. Г. Колганова. - К. : Урожай, 2011. - 87 с.
3. Просторове планування розвитку територій громад: кращі практики та рекомендації – посібники // Режим доступу: <https://communities.org.ua/novyny/prostorove-planuvannya-rozvytku-terytorij-gromad-krashhi-praktyky-ta-rekomendacziyi-posibnyky/>

10. Рекомендована література

Базова

1. Планування розвитку територій / Мартин А.Г., Гунько Л.А., Колганова І.Г. – К.: ДП «Компринт», 2015. – 276 с.
2. Мартин А. Г. Удосконалення системи контролю за використанням та охороною земель несільськогосподарського призначення: екологічні та економічні засади / А. Г. Мартин, С. А. Диптан. – Київ : Вид-во ТОВ «Аграр Медіа Груп», 2013. – 296 с.
3. Як розробити комплексний план громади / Практичний посібник / За заг. ред. Сергія Кубаха // Н. Богачова, В. Діденко, К. Дубова, М. Дударенко, О. Кобзар, А. Ковтун, Я. Крафт, Т. Криштоп, Г.

Лисюк, Н. Мохорт, Ю. Пельовіна, К. Резникова, О. Ханенко, Л. Чижевська, О. Чижевський, С. Шаманський, О. Штемберг, Л. Яременко – Київ, 2022 -140 с.

4. Нові підходи до просторового планування територій / Л. Гунько, Г. Дацюк // Землевпорядний вісник. – 2020. – № 11. – С. 24-32.

Допоміжна

1. Закон України «Про землеустрій» від 22.05.2003 № 858-IV (із змінами) – Київ : ВВР, 2003, № 36. – с. 282.

2. Земельний Кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III (із змінами) – Київ : ВВР, 2002, № 3-4. – с. 27.

3. Закон України від 28.04.2021 № 1423-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#n1474> 29.

4. Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII «Про стратегічну екологічну оцінку» - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19#Text>

5. Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель» від 17 червня 2020 року № 711-IX. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>

6. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 № 962-IV (із змінами) – Київ : ВВР, 2003, № 39. – с. 349.

7. Закон України «Про державний земельний кадастр» від 07.07.2011 № 3613-VI (із змінами) – Київ : ВВР, 2012, № 34. – с. 61.

8. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» від: 17 лютого 2011 року № 3038-VI // Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2011. № 34. – Ст. 234.

7. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель» від 17 червня 2020 року № 711-IX// Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text>

8. Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» від 28.04.2021 №1423-IX // Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1423-20#Text>

9. Планування і забудова територій - К. : Мінрегіонбуд України., - (Державні будівельні норми України). ДБН Б.2.2-12:2019. - Чинний від 2019-10-01. - К., 2018. - 177 с.

10. Гунько Л.А. Формування типів сільськогосподарських землекористувань в умовах нових земельних відносин // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. - № 12(151). – С. 128-133.

11. Гунько Л.А. Організація екологобезпечного землекористування // Агросвіт – 2014. - № 4. – С. 9-13.

12. Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. Теоретичні засади зонування земель в Україні / Дорош О.С., Ісаченко Н.В., Мартин А.Г., Осипчук С.О., Лоїк Г.К. – К.: МВЦ «Медінформ», 2011. – 183 с.

13. Мартин А.Г. Науково-методичні засади організації територій оздоровчого призначення // Землеустрій і кадастр. – 2014. - № 1.-С.52-62.

14. Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. Природно-сільськогосподарське районування України / Мартин А.Г., Осипчук С.О., Чумаченко О.М. // – К.: ДП «Компринт», – 2015. – 328 с.

15. Методичні рекомендації щодо розроблення комплексних планів просторового розвитку території територіальної громади та інших видів містобудівної документації на місцевому рівні (перша редакція). Режим доступу: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/metodychni_rekomendacii.pdf